

La Veu de Catalunya

5cent.

ANY 1er. NÚM. 50

BARCELONA: DILLUNS 20 DE FEBRER DE 1899

EDICIÓ DEL MATÍ

DIARI CATALÀ D'AVISOS, NOTÍCIAS Y ANUNCIS
Redacció y Administració: Rambla de las Flors, 25.—Teléfono 152.
PREUS DE SUSCRIPCIÓ
BARCELONA (Edició del vespre): 1 pta. al mes
ESPANYA: 4 ptas. trimestre
Fora d'ESPANYA: 8 ptas. trimestre
Paquet de VINTIQUINCH NÚMEROS: 75 céntims
Anuncis, esquelas, remissió y reclams, a preus convencionals. Per l'edició del vespre s'admeten esquelas mortuaries fins a las sis de la tarda. Per l'edició del matí, fins a las dues de la matinata.

Anuncis del dia
Lo Beato Maurici Prota, fill de Torruella de Montgrí, y Santa Paula Barbada
Santa de María: La Miraculosa Llum de Manresa y Santa Irene, verge, filla d'Argelaguer.
Quaranta horas: Continúan a la iglesia de los Agonizantes.—Se expone a las vult del matí y se reserva a las sis de la tarde.—Demà seguirán a la mateixa iglesia.
Cort de Maria: Fa la visita a la Mare de Deu de la Guàrdia a la capella de Mare de, a Copacabana a Santa Mónica.—Demà a la Mare de Deu del Pen de la Gran, a la Catedral privilegiada.
La Missa d'any: Es de la Oració de Nostre Senyor Jesucrist en lo Mont Olivet.—La de demà es de Sant Francisco de Sales, bisbe, confessor y doctor.

Observatori meteorològic de la Universitat.—D.^{re} E. Lozano.— 19 febrer
Hores d'observació: 8 matí; 8 de la tarda.— Baròmetre a 0 y al nivell del mar: 764.10;
761.20.—Temperatura: Màxima: 27.5 sol; 17.1 ombra. Mínima: 10.8; 8.2 ombra.—Termòmetre
tipo: 144; 150.—Pluja en 24 horas: 1.80.—Aigua evaporada en 24 horas: 1.90.—Grans d'humiditat: 93; 80.—Vents: Direcció: E. Velocitat per 1er: 14; 21.—Estat del cel: Cubert.—Núvolos:
Classe: Cum. Nimb.—Cantitat: 0.8; 1.0.
Sortida del Sol, 6 h. 51 m.—Puesta, 5 h. 38 m.—Lluna nova: Sortida, 12 h. 54 m.—Puesta, 3 h. 41 m.

RECORTS Derrera carlinada per Marian Vayreda

Impressió personal sobre la darrera guerra carlina. Un volum, 10 rals, en totes las librerías de Barcelona. Se remeten per correu certificats, enviant 3 pessetas a l'Administració d'aquest diari.

ANTIGA "CASA ROMEU," DE DIBUJOS Y BRODATS

S'ha mudat del carrer de la Canuda, cantonada a la Rambla dels Estudis, al mateix carrer de la Canuda, número 6.

CONSTRUCCIONS SISTEMA "MONIER," DE CIMENT Y FERRO

CLAUDI DURÁN Ronda Sant Antoni, 9
(Societat en comandita) Telèfon en lo despatx, número 1853 y en los talleres, número 3338

Aquestes construccions que per sa duració, lleugeresa i impermeabilitat no temen rival, se recomanen, molt especialment als senyors enginyers y fabricants, per substituir ab ventajosa y economia los dipòsits de zinc, plom o ferro en sas diverses aplicacions industrials, y als Ajuntaments y agricultors per als dipòsits de gran capacitat, en substitució dels fabricats ab mamposteria y rajolas destinats al abastiment d'aigües de las poblacions y para regar los campos, emplantant ab éxit cada dia superior aquest sistema, en canonadas de gran diàmetre ab diferents presions, para conduccions y canalizacions d'aigua.

Constituïu una especialitat de la casa, la construcció de safreigs transportables, banyeras, aygüeras, serpentins, etc., molt econòmics y forts.

J. MARSANS ROF. --- Valors y cupóns

Rambla de Canaletas, 2
Queda oberta la negociació de tots los cupóns venuts y obligacions amortizadas dels ferrocarrils de Tarragona a Barcelona y Fransa.

MOTORS DE GAS

usats, bons y baratos, se venen desde mitj cavall de força, fins a 15 cavalls. La persona que n'ecessiti algun pot dirigir-se a F. P. CARRER D'IMPULSIÓ, 218, 1.er

LO PROBLEMA de la agregació

Succedí en això de la agregació lo que sol passar en tot lo que's fa en aquest mal sortit Estat espanyol: lo mateix que en un ordre de coses molt més trágic, hem vist també en la qüestió de las guerras colonials y dels Estats Units: A baix, multituds de cridaneres sense tarut; a dalt la ineptitud esvalotada y desorientada per la cridoria.

Y ja va estar fet. Ab un decret aparegut en la Gaceta n'hi va haver prou. Lo dia 21 d'Abril de 1897 va dir aquesta: «los pobles tal y tal son agregats a Barcelona...» Y ja tinguérem feta la agregació.

Molts barcelonins, y fins molts catalans qui, sense ser barcelonins, son accessibles al orgull de tenir una gran capitalitat, treyan, esponjats de satisfacció, lo compte dels habitants de la nova Barcelona: Tants d'aquesta, tants de Gràcia, tants de Sant Martí... ¡Barcelona es més gran que Madrid! Y n'estiguéren y n'están tots estufats.

No tenim pas res que dir contra de aquest sentiment. Al contrari, lo considerariem digne de lloansa, si, per compte d'haver nascut d'una impressió, sigués fill de la reflexió. Mes aquells que'n participen s'hi entregaren per la sola contemplació del fet del creixement de la població de Barcelona, sense pararse a considerar, quan n'era hora, com devia realitzar-se y, més tard, quan ja la agregació estava feta, de quina manera se havia realitzat.

No hi pensaren en això ni abans de la agregació ni després, y, perque no hi pensaren, are perillan de que'ls alegres del creixement de Barcelona que podian ser lloables y duradors, ni puguin alabar-se ni ser mantinguts.

Perque la agregació va fer-se molt malament. Pugnent-se fer una unió de Barcelona ab las poblacions veïnals en la que hi resplandís l'esperit tradicional del poble català, ple de seny y de respecte a las llibertats, va preferir-se acudir als poders centrals, demanantlos una llei que donés satisfacció a lo que presentaren com un desitj y una necessitat, y que ho era, en efecte. Mes hi acudiren sense un pensament ben madurat, y'ls poders centrals donaren a la agregació la única forma que podian donar-li, la més simplista (que no fa barrinar gayre) y la més semblanta a las organitzacions que ells tenen acostumades, es a dir una agregació de mena centralista.

traria, del interès dels agregats. Així la obra de la agregació, sobre la que avuy cauen las ombres del descrèdit, pot ser una obra benèfica que figuri dignament en lo catàlech dels fets gloriosos de la ciutat de Barcelona.

No falta qui a horas d'ara treballa para llevar a la actual agregació algun dels seus grossos inconvenients; mes, com que aquets treballs se fan no més ab miras al interès industrial, creyem que d'això no n'hi ha prou. Es necessari, ja que la agregació torna a ser posada en discussió, que's tracti ab tota sa amplitud y que's hi estudiï de ferm.

Dificultats para realitzar-la degudament n'hi han sens dupte; mes se resol·drán ab relativa facilitat si, emparentant la revisió ab seny y bona voluntat, se faig, per part dels representants de Barcelona, d'abusades e injustas pretensions d'absorció, y's busca la solució dins lo respecte al interès y a la voluntat dels agregats.

Anant pels camins de la centralizació (que al cap-de-vall, vol dir imposició), se va als engrunyiments y al perjudici de tothom, com are's va trobant. En cambi, inspirant-se del sentit tradicional de Catalunya, reconeixent y harmonisant las respectivas llibertats, se poden conseguir bona avinensa y ventajass mutuas.

N. VERDAGUER CALLÍS.

UN ENTERRO

Quan va arribar en Ramon Llorells a la conversa ja estava d'allò més animada.

—Deixeu'mhi ser, digué, acostant un silló al rotlle.
—Mira que no parlem de donas.

—Ja'n parlaré.

—Pero si parlem d'enterros...

—Què hi fa? Voleu que vos expliqui l'enterro d'una dona? Es una història de quan jo vivia a París. Escolteu:

Una tarde d'estiu vareig rebre una carteta d'aquelles que, per l'olor que fan, besantant desseguida que las ha escrites una dona hermosa y pulida. Era d'una de las artistas més macas de París a qui jo havia conegut quan encare anava al Conservatori: havia estat company de taula en un hôtel de la Cité Bergère, y vareig arribar a ser amichs de bona mena, perque ni ella ni a mi se'n va ocórrer mai el dirnos amoretas. Desde que ella entrà a la Opera Comique ens veyam menos sovint, però seguïrem tenintnos amichs y quan ens trobavam ja podíem comptar que hi havia conversa llarga.

La carta que la Matildeta Aubert me escrivia, era una carta curta. Me feya saber que havia mort Miss Maud Sidney, una angleseta que no tenia cap parent a Fransa, y que's guanyava la vida fent de mestra en un col·legi de noyas, que l'enterraven l'endemà a la tarde, y que, para anar a Houilles, ahont havia estat vivint la anglesa, lo millor era pendre'l tren de dos quarts de tres.

La senyoreta Sidney era una xicoteta d'uns vint y cinch anys, no massa bonica, pero ab tanta expressió de bondat a la cara, que enamorava. També vareig ferhi coneixensa en aquell hotel ahont havia estat aconduchada. Per las vacaciones del col·legi d'Houilles, anà a visitar a la Matildeta; vareig ferhi quedar a dinar; després del dinar va haverhi un xich de ball, y boy ballant ella y jo, vareig caure, y ella va girarse un peu de mala manera. Fins que estigué ben curada no's va moure d'aquella casa, y jo passava tots els vespres ab ella y la amiga fent màns y màngas para que'm perdonés no haver sapigut sostenir-la y sostenir-me. Això de la ballaruna no ha sigut mai el meu fort.

Va venirme molt de nou la noticia de aquella mort. Feya poch temps que havia vist per París a l'ingleseta, y estava bona y gayrebé contenta, y—Deu me perdoni si me erro!—fins crech que estava enamorada y que's creya estimada. Per lo tant, quan, a l'endemà de rebre la carta aquella, vareig trobar a la senyoreta Aubert a la estació, avans del Col·legi, y Be, y vostè ja li havia preguntat de què havia mort la nostra amiga. La Matildeta tampochne sabia res. La mestressa del col·legi li havia enviat un telegrama fentli saber la mort, y ella havia escampat la noticia per entre ls amichs.

—Donchs vegi, vareig dir jo, sembla que no's donen gayre pressa a venir els demés.

—Potser ja son al tren.

Al arribar a Houilles no va baixar cap conegut.

—Deuen haver arribat avans que nosaltres, va fer ella.

—Potser sí...

Y com el meu «potser sí», semblava de comedia, la Matildeta va girar un xich la cara para anagar una mitja rialla tan incrédula com el meu «potser sí». Un cop fora de la estació vareig quedar-nos plantats mirantnos sense dir res, y com esperant quin dels dos guiaria a l'altre. Ni ella ni jo havíem estat may a visitar a l'inglesa. A ben segur que la pobre Maud era més amiga nostra que nosaltres forem amichs d'ella. Tots dos ens n'averonyírem quan ja no tenia remey.

Varem preguntar el camí a un taberner de devant de la estació.

—Fiquense per aquella travessia—va dirnos senyalant un carrer que era molt enllà de nosaltres—y arribarán a la plassa: agafin el carrer del costat de l'Alcaldia, després el segon a mà dreta y després el primer a mà dreta, que es un de molt estret, ab casas baixas a cada costat y ab jardinet devant totas ellas. La casa que fa cinch o sis a mà dreta es el col·legi. Suposo, y vostés dispensen, que deuen venir per l'enterro de la miss jo?

Al cap d'un quart de pola y sol vareig arribar al carrer de las cascates ab jardins. Devant d'una porta ahont hi havia un rotlle que deya Pensionnat de Demoiselles, un cotxe de morts dels més pobres y dels més bruts, estava enrotllat d'un aixam de nenas rialleres que saltavan y cridavan com si fessin festa may. Passat el portal, una altra colla de noyas jugava a fer professons y's passejavan encarracades cantant gori-gori.

La nostra arribada va aturar els salts de las unas y las professons de las otras nenas, y una de las més espigadetas puja corrents els quatre o cinch grahons que duyan a l'entressol y anà a avisar a la mestressa de la casa. La mestra—que la Matildeta y jo coneixíem d'haverla vist a l'hôtel quan Miss Sidney estava malalta—sortí a rebrens, ens explicà a correccyta que la Maud havia mort de impensada, y'ns acompanyà a la sala ahont hi havia unes quantas senyoras assentadas, barallant-se de per riure pera saber quinas criatures eran més entremaliadas y violent cada una d'ellas que lo fossin més las sevas. Ens presentà com dos amichs de la mort, sense anomenarnos, y totas aquelles senyoras varen pendrens per marit y muller.

També hi havia un senyor farrenyó, ab bigoti, barba y vestit negre, que no's donà el Deu vos guard, y que tot era anar amunt y avall de la sala com un ratoll engabiad, sense treure's alls d'un llibre que estava llegint més que para mirar el rellotge y rondinar. Las senyoras no'n feyan cap cas. Quan deixaren de parlar de criatures varen comensar a parlar de vestits: la Matildeta's ficà a la conversa y jo'm vareig quedar fet un estaiqurot.

—Me sembla que ja n'hi ha prou d'esperar, va dir al cap d'una estona, aturant-se y tancant el llibre, el senyor negre.

—Per mi quan vostè vulgui, va respondre la mestra.

Y, obrint ella mateixa la porta, y fent passar devant al senyor rondinayre, entraren en un quartet que hi havia al costat de la sala.

—¿Qui es aquest senyor?—vareig arriscarme a preguntar.

—Es el capellà protestant. L'han enviat a cercar a París. Com que era ingles...

—Ah!

Dos minuts després varen cridarnos, y totas las nenas del col·legi, unas senyoretas que varen sortir de no sé ahont y que després vareig saber que feyan de mestras, las senyoras de la sala, la Matildeta, las donas del servey y jo, vareig entrar al quartet aquell ahont ja hi havia la mestressa y'l protestant, y per quina finestra oberta'l sol entrava a raig ple. Era'l quartet de la Maud: la vigília n'havíem tret tots los mobles, y sols quedava en un recó el bagul de la mort.

Uns caballets mitj podrits sostenian una caixa de fusta blanca coberta ab un llençol a quin demunt havíem escampat una muntió de flors, las unas desfulladas, las otras en pomells, cap d'ellas regada

per una llàgrima. La pobre ingleseta jeya dins d'aquella caixa, y al seu entorn no hi havia una cara trista, ni un dolor verdader.

El capellà protestant s'havia posat un roquet curt ab mànigas llargas, y las nenas se'n mofavan.

—Our Father, rich art in heaven...

Ens agenollarem tots, y un cop resat el Pare nostre, los del cotxe dels morts entraren y s'endugueren caixa, llençol y flors. El capellà protestant se posà'l barret de cops, agafà un parasol, y, ell devant, las nenas després, després las senyoras, y jo darrera de tota, eixírem al carrer y anarem seguint lo cotxe, poch a poch, fent gatzara la guixalla, indiferents las mestras, conversant las senyoras, enganyant el protestant ab el llibre, el parasol y las mànigas del roquet, y jo avergonyit de trobar-me entre tanta dona, sens altres companys masclés que'l cotxero y l'inglés que anavan devant, y'ls dos mossos del cotxe que veníen darrera meu parlant de política.

Al enfilar la carretera vareig veure una tenda, mitj drogueria, mitj estanch, que'm va venir que ni pintada. Vareig entrarhi a comprar cigarros, més para deixar avançar la comitiva que per ganas de fumar.

—Mireu, mare, mireu quin enterro: ¡que nenas!—digué una joveneta que coia al costat de la porta.

La botiguera'm tornà'l cambi, sortí de darrera'l taulell y eixí a mirar passar la comitiva.

—Es l'enterro de la miss.

—Y no hi va cap senyor! que es extrany!

—No vens que es un enterro protestant, dona!

Al cap de poch temps d'enterrada Miss Sidney vareig trobar a la Matildeta, y, tota trista, com penedida d'haver contribuït a una malifeta, va dirme: —¿Qué no ho sab? La pobre Maud era catòlica.

ENRICH DE FUENTES.

Febrer 1899.

Notas políticas

Catalunya y la Exposició de París de 1900

Fins are no hem judicat res de lo que s'anava fent a Espanya para la Exposició; no hi teníem cap, lo però esperavam formar judici. Desgraciadament passa lo que era de presumir.

La part que pondrà Espanya en la fira universal vinenta, será purament ofinesca. Va a ser un nou motiu para nombrar empleats y empleadets, comissionsats y comissaris, directores y queres de secció y oficials, equitativament repartits entre la familia política. No s'hi veuen ni capacitats acreditadas al devant, ni autoritats en cap ram. Y lo que va sortir al públich es deplorable. Suposem que la organització (que Deu nos en guardi) y la administració serán com sempre.

Are mateix acabem de veure lo projecte del pabellon en que s'han de morir de ictericia los empleados de turno adormintse per las cadiras y estirantse de galvana, y esperant als que no aniran a veure las colleccions de favons, granas de seca, esparts, safra, admetilas de Alcalá, xacolates de Matias Lopez y demés interessants productos manxegos.

Lo tal projecte es un enfafrech sense solta, de buydats del renaxement espanyol, ab la pretensió de fer un edifici mogut al estil de chalet francès. No hi ha ni relació de coscos, ni contrastos de plens y oberturas, ni descans para que campegi la ornamentació... res, un enfafrech de pilastres y finestras y torras que no s'hi entén ni lo que ho ha fet.

A Madrid hi ha molts facultatius que podíen fer en això un treball més o menos inspirat, pero serio. Aquet no ho es. En aquesta materia com en las demés de la propia empresa, salvant potser alguna excepció, lo nó de los elegits diu prou.

Será un fracàs que després ab las gestiones, importunitats y empalagosas cortesias, piques y exigencias de la comissaria espanyola se cubrirá ab una plujeta de medallas o diplomas de la caritat para poder posar en los anuncis y prospectes de quatre amichs o clients,

per productos que capjurathau vist... ni ganas.

Respecte a Catalunya lo nostre parer es que, si no hi pot anar a part, fent un gran esforç para presentarse dignament, que tot se necessita para que fins lo seu ben presentat puga tenir algun interès real y donga algun resultat positivament beneficiós, es millor que no hi vagi.

Hem fet suficient exposició forrosa de miserias, fa poch, para anarnos pel món sense necessitat ferne una exposició nova voluntaria y pretensiosa, y a excitar altre cop la llástima universal. Si no podem representar un paper digne, quedemnos a treballar a casa para un altre dia.

Com deya Dumas: es molt fàcil no fer una comedia dolenta en cinch actes.

¡Portem prou dol para excusarnos de actuar a la festa! Anemhi d'aprenents, a estudiar y fora.

Sentencias morales y políticas

Sobre la comissió disgregadora de Sant Andreu:

«... No hay que fiarse; demasiado se sabe lo que es Madrid.

«Si la comissió lleva dinero... se trae a San Andrés.

«Y se nos va una barriada.»

DOYS (DANIEL ORTIZ).

Es copia y conforme.

Conferencia universitaria

Ahir, a la hora acostuada, don Joan Torras, catedrático de Resistencia de Materiales de la Escuela d'Arquitectura, ha donat la segona conferencia sobre l'ús del ferro en la construcció.

Lo senyor Torras ha représ la teoria de las jácaras, explicant lo modo d'averiguar casí per intuició quinas pessas en las traballan comprimidas y quinas estradas aplicá després la teoria a las jácaras de ponts, estudiant las diversas formas usadas pels constructors; desgruig y feu una ben entesa critica de las formas d'encaballas de las cobertas, sovint imitadas de las extrangeras sens criteri y prescindint de las practicas constructivas catalanas, ben diferentes de las dels altres p-bles.

Estudiá, després, lo problema económic en las construccions del ferro, indicant fórmulas practicas de tallar originals para determinar rápidamente y ab certa aproximació son pes, base de càlcul del preu de las maderas.

Acabá finalment, indicant una hipòtesis original y comprovada per ell, encare que sens donarne una demostració matemática pel càlcul de la empena dels arcs, tal anunci es que la direcció de las empenas en los arcs es tal, que determinan ab las demés foras externas del sistema, una curva de presions que entre ella y la corda tancua una área igual a la compresa entre la corda y l'arch de que's tracta.

Lo numerós auditori, compost principalment d'arquitectes, enginyers y constructores, l'aplaudí calurosament al terminar.

Ateneu Barcelonés

Secció de Ciencias Exactas y Naturals

Quarta sessió.

Presidí l'acte lo doctor Saltor. Lo secretari de la secció, doctor Ribas, llegí l'acta de la anterior sessió y aprobada que fou, va ser concedida la paraula al doctor Roure.

Considera la ensenyansa que's dona com a sumament deficient, ja d'origen, puig que'ls metodes pedagógics aconsellats y adoptats per tot, aquí ni tan sols son coneguts: en lo mateix concepte parli de las ensenyansas elemental y superior.

Feu aplicació practica de lo dit referent-se a assignaturas de facultat major, entretingues en las d'Anatomia i Higiene que, a pesar de comptar ab valiosos medis, se ensenyan d'un moolt purament teóric. Considera que'l nou Hospital Clinich no darà lo que alguns se'n prometen per falta absoluta de medis pecuniaris, dolentes de que'ls professors de la nostra Escola de Medicina no puguin fer ús del material de ensenyansa que hi ha esbarriat per la nostra ciutat.

Digué que era un gran obstacle per la aplicació practica de las clinicas la gran colonia de malalts crónics que las ocupan, gracias a que l'estada a ellas no'ls hi costa res; obstacle que no existeix en las extrangeras, la de Berna, per exemple, ahont lo malalt paga. Cregué que son altres obstacles per la ensenyansa, lo de què molts dels ministrés encarregats de dirigir, ni coneixen lo país que governan y

la manera com se crea lo professorat, que's fa inamovible, però que cambia a sa voluntat d'assignatura, donantse l'ensenyament a un professor ha començat per explicar anatomia, y, després de mil evolucions, acaba per ensenyar patologia. Considera que al estranger saben ferse millors professors, gracies a la manera gradual que van obtenint los carrerchs, després de proves de valor decisiu. Posa de relleu la falta absoluta de metis al que compta professor per explicar l'assignatura, que tinga encara grada, cosa que ha arribat a fer renunciar una càtedra, després de mil suplicas inútils. Explica, al efecte, lo passat al digno professor de nostra Escola, doctor Madrazo, que, després de renunciar la càtedra fundante en la falta completa de metis, ha vist omplir-se, per dugues vegades, la seva vacant sens haver obtingut la més senzilla resposta, y ha hagut de crearse una clínica privada, si ha volgut fer alguna cosa en pro de la ensenyansa.

Se declarà partidari de l'autonomia universitària, tal y com la proposa lo doctor Durán y Trinchera, creyent que l'alumne hauria de sufrir en ella tres sòls exàmens, com se fa a Suïssa, y que si l'Estat no volgués sostenir, s'hauria de fer mitjançant la generositat privada, y la institució del *consortium* com succeïx en altres poblacions d'Itàlia, y finalis considerant que no seria difícil obtenir aquí, amb l'ajuda del particular amant del estudi, la Diputació y l'Ajuntament.

Acte seguit s'aixecà lo doctor don Bartomeu Robert, l'estimat mestre de tots, qui en nostra benivolga llengua prengué important part en lo debat que'ns ocupa. (Grans aplausos).

Començà manifestant que té sospites de que per las terribles aygues del Manzanarès hi corra un microbi patògen, fortament verinós, quai acció queda de relleu en quants fa us d'aquell casi microscòpic causal. Calificà l'esmentat microbi patògen de «*estafilococcus madrirensis*», y li reconegué propietats morbosas, vrament excepcionals, per quant l'as del món en que viu, cambia la natura de ser dels homes més diferents per sas idees y pels punts de sa procedencia. La malaltia es la mateixa en tots, y per forsa, digué, hi ha d'haver algun foc d'infecció local, fortament virulent, per quant fins los catalans qu'ns usen, los constituyents d'una entitat completa, diferent, hi emmalalteixen, ofrint lo mateix quadro de sintomes. Pel ministeri de Foment hi han passat entitats dels més distanciatos punts d'Espanya, y, no obstant, del bell punt que han sigut a Madrid, del mateix moment en que han fet us de la infectada aygua del Manzanarès, han emmalaltat tots, y tots han presentat lo mateix ordre de fets. Hem treballat lo y decidit per destruir, afegint a l'aygua de nostra ciutat, a la que pertoneix, ha donat una y mil vegades y ni tan sols ha merescut la més llengera resposta.

Digué que las ensenyansas baconianes, recordades pel doctor Durán, no resan pels ministres, gracies a lo que'ns trobem ara distanciat de totas las demés nacions d'Europa, fins de las més extremes. Demostrà que tot lo dit dicte, que lo mal es originari, gracies al que, estem encare al començament del actual segle y que no destruí la nostra generació, a pesar de que's treballa constantment a la virilitat que imposan las grans empreses.

Considerà que si s'ha de modificar la ensenyansa, no s'hi pot pensar si no's cambia tot l'arrel: lo rotlle de la nació està tot enviat, y desgraciadament la ensenyansa, que creuix també, en constitueix lo centre. Si en mitj d'aquest terrible diluvi que estem passant s'hi vagés l'esperansa, afegit, guardant la salvadora ensenyansa, podriam tenir fe encare en las nostras necessitats, però es que ni s'espera'n queda l'arrel. Manifestà que'l sol adop possible, es que tot lo de dalt vagi a baix y tornem a començar la tasca.

Saposem, digué, que somniant, creguem en la possible regeneració de la ensenyansa; y quins son los medis que podriam posar en practica? preguntà. Considerà que las modificacions deuen fer respecte a tres ordres de cosas: plan d'ensenyansa, personal y economia.

Creuà que la modificació del plan d'ensenyansa, tal volta podria lograse y d'una de que's modifiqués lo referent al personal, ja que s'accepta primer la persona per qu'crea l'empleo, y a lo d'ordre econòmic.

Entrant en l'estudi del *Plan d'ensenyansa*, encomià las aseracions del senyor Martí y Julià respecte a pedagogia, fent notar empré, que'l método inductiu, que té inestimables ventatjas, no es sempre aplicable d'un modo absolut, donada la diversitat d'assumptos que la ensenyansa acausa. Digué que deu aplicarse sempre en l'estudi de las ciencias biológicas, però, afegí, perquè lo induit tinga forma decisiva del sintetisisme tot seguit, sense qual adaptació lo coneixement no pot ser complet; acceptat, per lo mateix, que los estudis biológicos deuen entrar necessàriament pels sentis. Descrigué practicamente lo doble treball que imposa'l coneixement de un fet ensenyat per la sola explicació; però considerà que la demostració practica resulta insuficient, si no la acompaña la deguda explicació. Reasumint, recordà que'l plan d'ensenyansa proposat per la Escola de Medicina, resulta fundat en lo esmentat criteri.

Entrant en l'ordre de detalls, demostrà que's exàmens, tal com se fan avuy, no serveixen de res, ni tenen raho de ser; però la rassa es vagamunda, digué, y lo calendari explica perque ho es: tot son festes y si no vinguessen los exàmens de fi de curs ni tan sols se dedicaria al estudi en lo darrer mes. Creu que deuen haverhi tres sòls exàmens: l'1 lo d'ingrés (assignaturas preparatòries aplicades a la Medicina); 2 on assignaturas fonamentals y 3 er lo del gran de doctor, últim titol que's concediria, exàmen aquest últim que seria de verdadera prova. Aceptats aquests extrems, no hi havia inconvenient en concedir la més amplia llibertat d'ensenyansa.

Atés lo volentat de la hora s'apassà la continuació del debat pel divendres vinent. La concurrencia premià als oradors ab los seus aplaudiments.

Dr. JOAN FREIXAS.

Gazeta catalanista

Definitivament, segons nos comunican de Sitges, la Agrupació Catalanista d'aquella vila ha senyalat lo dia 4 de mars, per celebrar la seva festa inaugural, la que promet veures molt concorreguda.

Lo programa d'aquella festa serà'l següent:

Al matí, los socis de la Agrupació aniran a rebre ceremonialment als hostes, fentse la recepció en l'estatge social. Més tard se obsequiarà als foraster ab un dinar, y a la tarde, a las quatre, tindrà lloch lo meeting polítich.

La Agrupació de «Los Montañeses» se proposa visitar la població de Vilassar lo dia 20 del mes que som, coincidint la seva visita ab la festa inaugural de la Agrupació catalanista d'aquella simpática vila de la Costa de Llevant.

Los joves excursionistes, que llueixen en sas excursions la ayrosa barratina, se proposan repartir entre's villanescachs, fullas de propaganda catalanista, y treure grups de fotografias dels companys de causa que assistirán a n'aquell acte.

Del Rosselló

Perpinyá, 17 de febrer de 1899.

Un gran dol tota avuy lo diócesis rossellonesa: Monsenyor Gausall, bisbe de Perpinyá, ha mort aquesta nit, havent rebut los Santíssims Sacraments, després d'una curta malaltia del cor; Descansi dins la pau del Senyor!

Malgrat la seva avançada edat de 73 anys, monsenyor Gausall, fins al darrer dia ha complert tots los seus debers pastorals, y ha treballat pels interessos morales dels seus feligresos. Y ha treballat, prou sembla que hi fos acostumat, y coneixia la sabiduria d'eixos adagis populars: *travall es vida santa, y qui treballa prega*. Ans de venir a n'el bisbat de Perpinyá, havia passat sa vida sacerdotal a Argelia; era fill de Beaupuy, prop de Tolosa, tot seguit fou vicari a Argel; d'aquí, an següentment director a Maseara y Philippeville (1869), ahont tingué relacions administrativas ab las autoritats militars de aquell temps; lo cardenal Lavergne, que l'havia conegut y recomanat, lo eridà a n'el bisbat d'Orán (1880), ahont fou traslladat a Perpinyá pel 1888. Donchs 12 anys ha cumpert que era a Rosselló, ahont tanta consideració per sas virtuts, sos dots caritatius y sa gran modestia; se sab que havia refusat, per rahé de humilitat, la Creu de la Legió d'honor.

Nosaltres, los catalanistas, nos plaurem recordar que'l bisbe presidí el 1870, la memorable peregrinació rossellonesa a la Mare de Deu del Montserrat; y li estimam molt que hagués ordenat, a major honra de sa memoria, l'estampa del seu *Catecisme perpinyanès*. Encare que d'una provincia forastera a Rosselló, havia entès que la parla natural d'un país es la sola y millor llengua per correspondre ab lo poble, y li guiar dins de la practica de la religió, y ajudat en aixó pel de sos vicaris generals, mossen Roca y mossen Vidal, y l' treball dels bons catalanistas senyor Paratx y mossen Bonafont, havia repartit la traducció catalana del seu *Catecisme*, per totas las parroquias del Rosselló. Deu li pagui tan bona obra!

La seva sepultura's farà, d'us acostumat pels nostres bisbes, dins los subterranis mortuoris de la catedral basílica de Sant Joan.

JULES DELPONT.

Assamblea de Saragossa

Dia 17.—Sessió del matí

Després de la visita del batlle de Saragossa senyor Cantin al'Assamblea, començà aquesta la sessió presidida pel senyor Costa. Tot seguit se llegí y aprovà la proposició següent:

«L'Assamblea declara que'l país productor, representat per las classes intelctuals y contribuyents deu organixarse en Lliga nacional, al objecte de lograr per tots los medis legals la reconeixement de la nació espanyola, y acorda procedir tot seguit a la organització sobre la base de las entitats y personas congregades y adheridas, buscant ademes l'adició y concurs de las demés d'Espanya».

Varis oradors feren ús de la paraula perent lo temps en lamentables divagacions; un demana rebaxa de contribucions; un altre *dedica sentidas frases a la memoria de Felice Ferrer*; qui defensa l'abolició dels consums; qui demana carreteres y canals; qui prohibeix fabricar vins y oficials y tota ells maleixen de la dolenta administració espanyola. Verdadament totas eixas notas son altament simpáticas, però malgrat aixó no veyem encare lo modo com los agricultors volen elevar los fins que's proposan.

Sessió de la tarde

Començà a prop las 3, ab assistencia de 76 representants. Lo conegut escriptor don Genaro Alas apoyà un plan de reorganització del exercit. Lo marquès de Palomares un plan d'ensenyansa elemental y superior, diu que creu no té d'obligar als mestres la ensenyansa a sos deixebles de la doctrina cristiana; aquestas paraulas promouen una tempestat de protestas y se arma un gran esvalot. Un cop calmats los representants cancionaron alguns senyors, mes cada un d'ells exposa un plan de regeneració, que ab petites variacions en dols ja coneguts per tothom per haverlos ja dut tots los diaris.

Per fi, pren la paraula don Santiago Alba, lo qui després de lamentarse del abús que estan fent los oradors exposant tots els plans de regeneració; defensa que l'acció dels agricultors té de sumarse a la dels comerciants, a quin fi proposa lo nomenbrament d'un directori o comissió permanent que, un cop acabada la discussió, se posi d'acort ab las Cambras de Comerç, a fi de portar a la practica las conclusions que las dugues assembleas hagin adoptat. Las Cambras de Comerç, diu, ja han acordat lo periodu de peticions; juntas podriam entrar en lo d'acció.

Alguns paraules del president senyor Costa son suficients perque la Assamblea acordi:

Primer. Declarar la satisfacció ab que ha escoltat al senyor Alba.

Segon. Aplaudir l'actitut de las Cambras de Comerç.

Tercer. Que's dos directoris deuen fusionarse en un tot sol, formand un *solo cuerpo y una sola alma*. Aixó últim ho deixem en castellà; es una frase buyda, tan buyda com los resultats que per tals camins obtindrán los agricultors.

Per are'l senyor Sagasta, polítichs y caciachs, poden estar tranquils.

Noticias de Barcelona

En la Santa Catedral Basílica, després del reso canònic y processó conventual, se celebrà lo solemne ofici per lo molt il·lustre senyor doctor don Tomás Sánchez, assistit dels també molt il·lustres senyors capítulars, doctors don Esteve Pibernat y don Valentí Basart. Després d'Evangelio, lo P. Pere Aguilera, sacerdot jesuïta l'ha comentat eloquentment. La música de capella dirigida per son mestre, lo senyor Marraco, ha cantat una de las antigas missas «alla Palestrina», que es costum cantar en aqueixa Santa Iglesia en las dominicas de Quaresma.

Avuy, a dos quarts de cinch de la tarde, començarà a la Catedral los exercicis d'oposició a la plassa de xantre, essent lo tribunal calificador don Joseph Marraco, mestre de capella; mossen Joseph Roig, organista, y mossen Joseph Camproch, xantre.

Sembla que son quatre los opositors que pendrán part en los exercicis.

Ha sortit cap a París, sollicitat per assumptos professionals, lo reputat doctor don Antoni Figarola.

Un suscriptor nos escriu, fentnos avinent que havent la Comissió de Governació del nostre Ajuntament acordat en principi col·locar de nou la espasa a la estatua del Roger de Llúria y ls pinzells a la d'el Filadelfo, objectes que's hi si gueren furtats temps endarrere, no estaria de més que prenguéssim també un acort semblant ab la espasa de la estatua del conceller en Rafael de Casanova, que sigüé igualment treta subrepticament de son lloch.

Trobem molt justa la observació del nostre comunicant y'n fem trasllat d'ella a la esmentada Comissió de Governació.

Lo Centre Moral de San Francisco de Paula, celebrà vetlladas literari-musicals, a dos quarts de nou de la nit, en los dias 25 del present y 5, 12 y 19 de mars.

Se'ns queixan los vehins del carrer de Rosich dels molts abusos que's cometen a diari en aquella via pública, sense que cap agent del municipi's preocupi poch ni molt de posalshi remey.

Sembla que en dit carrer hi té establert son magatzem un pel·layre que per carregar y descarregar son gèneros, ocupa tota la amplada del mateix, impedit la circulació.

També se queixan aquells vehins del poch respecte que's té en aquell barri a la propietat, per lo molt que hi sovintegen los furs.

Trasladem aquestes queixas al senyor Vilaescat.

S'ha publicat a Colonia l'cartell dels primers Jochs Florals que's farán en aquella capital, lo 7 de maig vinent.

Aquella festa poética's regirà per uns estatuts calsats dels de nostres Jochs Florals. A n'aquests fi l'organizador y subvencionador d'aquell festival literari, lo doctor Fastenrath, escrigué als nostres més distingits homes de lletres demanantlihi quants antecedents cregués necessaris per a l'establiment a Colonia dels Jochs Florals.

En lo cartell a que fem referencia, es precisa la condició per presentar treballs en aquell Certamen, de que son autor siga fill de la regió del Rhin, ó de Vestfalia. Los premis serán ordinari y extraordinari; entre's primers s'hi compten a «flor de la cantaura d'or», destinada a la millor poesia patriótica; la «vela d'or», per la millor poesia religiosa, y la «flor natural» per la millor poema d'amor, ab lo dret de elegir a la reyna de la festa.

Hi ha dos premis més, la «crosa silvestre» y l'«sarmant d'or», als respectius autors, de la millor noleta y de la millor obra humorística, sense que cap d'ellas excedeixi de dugues mil paraulas.

S'anuncian igualment en lo cartell varis premis extraordinaris instituits per socis de la Junta general del Centre Artistich Recreatiu, en sessió ordinaria del present any va resoldre organixar aviat una funció teatral destinant sos productes a augmentar y continuar la suscripció per construir lo monument al malhaurat autor dramàtic don Frederich Soler y Hubert, fundador del Teatro català; y la Junta Directiva, desitjant donar a dita funció'l major atractiu y solemnitat possibles, convidà als autors a un Concurs per que pugui estrenarse en la mateixa una lo alegórica a l'assumpció del monument ó qualsevol altre ab que s'honri la memoria de Frederich Soler.

En la sessió celebrada lo dia 16 per la Comissió permanent del Consell d'Instrucció pública, entre molts expedients foren aprovats los següents:

Proposant, en virtut d'oposicions per a la càtedra de Química y Física de Palencia, a don Luis Bui; Geografia y Historia, a don Gabriel Liabrós; Dret Mercantil, de Salamanca, a don Benet Zorilla; Química biológica, de Madrid, a don Joseph Rodríguez Carracedo; Lengua grega, de Sevilla, a don Luis Sogalk; Materia farmacéutica vegetal, de Barcelona, a don Antoni Eleisegui; Dret Canònic, de Saragossa, a don Leopold Michelena; Dret Internacional, de Valladolid, a don Nicolás López Rodríguez; Literatura grega, de Salamanca, a don Miguel Unamuno; Sociologia, de Madrid, a don Manuel Salas Ferré; y Dret natural, de Barcelona, a don Joan Arana.

També se nomenaren tribunals per a las oposicions a las càtedras de Lengua alemanya, de Cádiz y Santiago; Lengua francesa, a Avila, Córdoba, Granada, Jaén y Valladolid; Historia Natural, de Córdoba; Psicologia, de Sevilla y Saragossa; Física superior, de Barcelona; Geometria, de Saragossa; Dret Canònic, de Santiago; Geometria y Trigonometria de la Escola d'Arts y Oficis; y Dibuix geomètric de la mateixa Escola.

Recomenem lo vi Diament dels cellers franch-espanyols de Logroño.

Demà, dillans, a dos quarts de sis de la tarde, celebrà sessió la Societat Econòmica d'Amichs del País d'aquesta ciutat, per la admissió de varis socis residents, discussió d'alguns dictàmens y elecció d'un vocal per la Junta Directiva, per a complir la vacant deixada per la declaració de la incapacitat del senyor Romero.

Es de creure que ab aquest motiu la sessió serà molt animada. Los elements més importants de la Societat votarán per aquest càrrech al nostre bon amic, l'il·lustrat advocat don Joseph Quereña, antich soci d'aquella, en quinas tasas ha pres part molt activa, especialment en aquests darrers temps.

Nostre compatriota y distingit escriptor català don Arthur Vinardell y Reig acaba de sofrir, a París, la perdua de son fill Agust, alumne de l'Escola Politécnica, qui ha mort a la etat de 16 anys, (a. C. s.). Rebi sa desconsolada familia la expressió de nostre més sentit y adolorit condol.

Ha arribat a Barcelona la distingida escriptora, Carme de Wilson.

Lo Centre Republicà Democràtic Federalista d'aquesta ciutat ha traslladat son domicili social al carrer d'Elisabets, números 2 y 4, principal.

L'Ajuntament ha publicat un bando anunciant que'l diumenge, dia 5 del pròxim mes de mars, a las set del matí, començarà l'acte de la classificació y declaració de soldats dels minyons concurrents al actual reemplaç, continuant dita operació en los dias següents, fins a acabar-la, verificant-la en los llochs que a continuació s'expressan:

Sectó 1.ª Escola de pàrvuls, carrer de Santa Madrona, número 25, baixos (Barceloneta). Idem 2.ª Escola de pàrvuls del Parc. Idem 3.ª Escola del carrer de la Pueta, número 5, primer pis. Idem 4.ª Escola de pàrvuls, carrer del Bruch, al costat del mercat de la Concepció. Idem 5.ª Escola de noys de la Ronda de Sant Pau, número 88. Idem 6.ª, carrer d'Aribau, número 40, baixos. Idem 7.ª, Escola de noyas, Creu Obrera, número 142, baixos (obra nova). Idem 8.ª, Casas Consistorials de la ex-vila de Gracia. Idem 9.ª, Casas Consistorials del ex-poble de Sant Andreu de Palomar. Idem 10.ª, Casas Consistorials del ex-poble de Sant Martí de Provençals.

Avuy, al mitj dia, es molt probable que arribi al nostre port lo vapor alemany «München» que ve de Centfachs ab una expedició de reparatirs. Aquest vapor arribà a Centfachs al matí 4 de Malaga, ahont deixà part de son passatge. Aquí tenen que desembarcar 20 queros y oficials, 40 sargents y 778 indiguns de tropa.

Fins lo dia 24 del corrent, estarà fondata en aygues del nostre port lo barco-escola y fragata de guerra alemanya «Charlotte», arribada ahir a Barcelona, que té lligadas las amarras en la esollera del Est.

La «Charlotte» es un dels quatre buchs-escoles que recorren lo Mediterrani y en el fan los exercicis y practicas y navegació 110 guardias marinas.

L'equipatge està constituït per 473 pllassers, y son capità es lo de nan, M. Vuellers; es de 3.222 toneladas de port y sa màquina desenrotlla 3.000 cavalls de forsa y monta 16 bocas de foc.

Lo 17 de janer sortí de Las Palmas (Canarias) lo primer de febrer sortí d'Orán, lo dia 6 d'Alger y n'ar trova en nostre port procedent de l'anger.

Lo referit barco havia visitat a nostre port per primera vegada en 1889.

Desde l'arribada del «Charlotte» enja pabelló alemany al Consulat de dita nació, representant, don Ricard Lintan, rebé ahir tarde la visita del senyor Vuellers comandant del esmentat barco-escola, a bordo del que han passat a complimentar al senyor Vuellers lo comandant del canoner «Pilar», y don Ferrán Lengua, tinen de nau de nostra comandancia de marina.

Lo senyor Vuellers farà avuy, dillans, sa visita oficial a las autoritats maritimas, militars y civils de Barcelona.

A las tardes d'ahir y dissapte la tripulació y oficialitat del «Charlotte» han baixat a terra, recorreguent a collas los passeigs y vias principals de Barcelona.

A la platja de la mar Vella, dos carrabers agafaren, ahir a la matinata, a un mulato que estava robant un sach de carbó d'un vagó del tren de la línia de Fransa que estava en un desvió pròxim al gas Lebon.

Lo detingut es un habitant de las barracas de la Llaucana.

A la matinata d'ahir fou portat al jutjat un jove que va promoure un gros escàndol barallantse, en lo carrer d'Escudillers, ab un desconegut que fugí.

Al detingut se li va pendre de las mans un gravat que lo qual amenassava als guardas ab ésser amonestat per que's seguis al quartellillo.

La Associació de Comerç, incorporada al Col·legi-Academia de Sant Josep, ha acordat costejar lo duodèsim concurs gratuït pels dependents de comerç, de las assignaturas de Càlcul mercantil, Teneduria de llibres, Reforma de lletra, Francés, Alemany, Llatí y Dibuix.

Lo pròxim primer de mars quedarán obertes las classes de nou a onze de la nit. Per tot l'actual mes s'admeten sol·licituts d'ingrés a la secretaria del citat establiment, Tapineria, 33, primer, tot los dias de feyn.

Ahir tarde va tornar a quedar convertida en una riera un tros de Rambla a causa de reanudar-se la fugida d'aygues pel mateix lloch que l'altre dia.

Avans d'ahir l'alcalde de Puigcerdà conferencià ab lo senyor Puig y Valls referent a la celebració de la festa del arbre a n'aquella població.

Es probable que aquesta tinga lloch durant la primera quinzena d'abril, plantant gran número d'arbes ab tota solemnitat, essent obsequiats los noys per aquell Ajuntament.

Desde'l dia 20 del present fins al 5 de mars pròxim, estarán exposats al saló dels IV Gats varis quadros y dibuixos de nostre amic, don Ramón Pichot.

Pera avuy s'han senyalat los següents pagos a la Tresoreria d'Hisenda: A don Joseph Monfort, 2,925 pessetas; a don Alfons Maese, 799 76 y a don Aurelio López, 1,875.

Ahir a la tarde, com ja anunciarem, se efectuà en lo saló del palau de Bellas Arts la festa que l'estadintina valenciana organixà a benefici del Sanatori de Port-Celi.

Durant la primera part del concert la

banda municipal executà ab certosa varias composicions de Beethoven y Wagner y la estudiantina la mandolinista de Salles.

A la segona part se presentà la mascarada valenciana, desfilant la comitiva de «Un casament en Aldaya».

Los trajos pintorescos y apropiats zausaren agradables impresió al públich, provanho's grans aplausos que tributà.

Acte seguit, efectuaren varis números de canys y balls populars de Valencia, que foren celebrats ab entusiasme.

La concurrencia, que fou bastant numerosa y distingida, sortí completament satisfeta de tan interessant y agradable festa.

Ahir se verificaren los casaments de Carles Lavila Garriga ab Teresa Camps Pedros, a Santa Maria de Gracia.—Joseph Batia, a Santa Maria de Gracia.—Josep Batia Mura ab Soletat Masó Rigau, a Santa Maria de Gracia.—Josep Martí Olivé ab Isabel Alavedra Cubilo, a la Concepció.—Baldomero Carbonell Malapeire ab Vicenta Ermerando Soriano, a Santa Joan de Gracia.—Antoni Badia Guinart ab Francisca Sobre Canet, a Santa Francisca.—Joan Serra Rigau ab Antonia Mariñach Raventós, a Santa Antonia Abat.

La grava que s'extrau del carrer Major de Gracia, y que siga bona, serà utilitzada per l'arregllo dels carrers de Gracias, Cisne, Sant March, Sant Gabriel, Sant Rafael y altres de dita barriada y dels carrers de Sant Felip y Progrés de Sant Gervasi.

L'Adunada de Barcelona ha rebut una Real Ordre determinant quinas son las autoritats estrangeras autorisadas per a donar certificats d'origen.

La quafatura d'Obras públicas ha passat al informe del Ajuntament l'expedient sobre cambi de traicció en lo tranvia de Sans.

Nostre amic y ferm company de causa senyor Francisco Plós, y Calcat, ha obtingut lo primer premi del concurs de sellos per a l'Ateneu Barcelonés, ab lo projecte número 21, lema: «Visca Catalunya».

Un dels accésits ha recaygut també al entusiasta catalanista senyor Campmany.

En la Rambla dels Estudis, número 6, s'hi ha obert una exhibició permanent de quadros ab la denominació de «Exposició de la Rambla».

Son molts los quadros que figuren en lo citat lloch, eridant la atenció en especial diferents obras dels coneguts artistes senyors Graner, Roig y Soler, Llaguna, Sans Castañó, Onasachs, Tolosa y Thomas Sans.

S'han de proveir per oposicions las notarias vacants de La Selva, Sant Feliu de Codinas, Granadella, Ager, La Garriga y Palafrugell.

Ha sigut conferida per la Junta del Col·legi de Notaris d'aquest Territori la posició de lo notari vacant de Vilafranca del Panadés, per defunció de don Frederich López Bastús, a don Pantaleón Lostal Millera que servia a Igualada.

Ha sigut nomenat per la Superiotat vocal de la Junta d'Instrucció Pública, en concepte de diputat provincial, don Francisco Vivó Font, en virtut de la correspondent proposta.

En l'express d'avans d'ahir a la nit marxaren a Madrid varis senadors y diputats per aquesta provincia, entre ells los senyors Comas y Masferrer, Collaso, Bosch y Alsina, Fargas, Junoy y Travé, a fi de assistir a la obertura de las Cortes que tindrà lloch avuy y pendre part en las tasques parlamentarias.

L'Academia Médech-homeopática celebrà avuy a las nou de la nit, en son local (Sant Pau, principal, 2.ª), una sessió pública en la que'l doctor don Manel Calhís presentà un cas clínic de *mielitis difusa grial*.

Com anunciarem a nostres llegidors, ahir, a dos quarts de set del vespre, començà a la «Academia de la Juventut Catalana» la serie de conferencias filosóficoreligiosas que's proposa donar en aquell centre lo doctor don Joseph Torres y Bages.

Lo tema era: «La cultura personal segons la doctrina catòlica». En lo seu desenvollop mostrà'l doctor Torres las qualitat que tothom li reconeix y de las que ha donat bellas mostres en moltes ocasions. Ab llenguatge català y senzill, demostrà las desventatjas que tenen los ventats que solen dominar als homes, y las ventatjas que s'obté ab l'exercici de las virtutis. Parlà largament de la vanitat y la superbia en sos diferents graus, censurant fortament la vanagloria, sobretot la del vici, tan extesa per desgracia. També condemnà la hipocresia, exaltant com se mereixen la humilitat y demés virtutis.

La concurrencia, que omplia de gom a gom lo local, sortí en extrèm complaguda de la hermosa plática del doctor Torres.

Revista Bursátil

Després de l'alsa que a darrers de la anterior setmana varen experimentar las nostras Rendas, al començar aquesta, ja siga per la fluixetat que en diferents ocasions ha demostrat la plassa de Madrid, ja per los lleugers retrocessos del Exterior a París, el nostre mercat va mal impressionarse, presentantse durant un quants dias bastant desanimat y ab esperit pessimista; però tot just París ha représ l'alsa del Exterior, aquesta impressió ha desaparegut y refentesse altra vegada ls animos de la especulació, l'alsa ha proseguit, si be ab no tanta empenya y entusiasme com altres vegades. Y es que el públich començà a comprometre-se de que l'alsa del Exterior en los mercats estrangers no pot tenir més que una influencia indirecta ab la del Interior, puig el primer, ab motiu de la lley d'*affidavit*, queda domiciliat fora de la Peninsula y en condicions molt més ventatjoses que el segon, quinas reaccions y considerables emissions més tart ó més hora han d'afinir al mercat, y per consegüent han de ser, com ja's ve demostrant, un mal factor per portar a terme una alsa de consideració.

LAS COMARCAS

Alt Urgell

SEU D'URGELL.—Aquí'l Carnestoltes ha passat sense animació, degut al bon sentit de molts que diuen que no poden los fills divertir-se quan la mare va endolada.

Lo temps fa dià que segueix nuvolós; no seria estrany que caygués alguna nevada.

Andorra

LAS ESCALDAS.—Un crim inaudit acaba de cometre's en aquest poble.

Un home ha causat la mort a la seva dona, valent de arma blanca; lo cos de la infelicitat víctima presenta tretze ganivetades.

S'ignora'l mòbil del crim.

L'agressor fou agafat.

Tal fet ha causat la més gran sensació en aquesta terra, no acostumada a semblants manifestacions de la especial cultura d'alguns països més avançats que'l nostre.

Costa de Ponent

VILANOVA Y GELTRÚ.—Donant més notícies de la explosió aquí ocorreguda, hem de dir que la gravetat d'alguns ferits no ha desaparegut, iniciantse alguna millora en altres.

La sort volgué que'n la secció del blanqueig no hi hagués los operaris de costum, puig que en altres circumstancies la desgracia haguera sigut de molta més importancia.

L'edifici de la fàbrica estava assegurat.

Ha mort en lo Convent de Religiosos de la Divina Providencia, una de las monjas que allí están tancadas. A. C. S.

Los sermones quaresmals a la parroquia de Sant Antoni Abad, van a càrrech del savi predicador Rvmt. P. Domingo Baisells, Escoriali.

La iglesia's ven molt concorreguda.

Plana de Vich

MANLEU.—Ans d'ahir nit no poguerem telegrafiar per aquesta estació limitada.

A las nou del vespre reunirense en lo Teatre Garcia, los treballadors que quedaven en vaga.

Després de cambiar impresions s'acordà per aclamació que'l diàlluns torni tothom a la feyna.

Los treballadors no demanen que fem constar son agraïment al alcalde Joseph Casacuberta, per lo molt que ha fet aquestes dià en son favor.

Ampurdà

TORROELLA DE MONTGRI.—Dià endarrerit, dos cassadors, passant per la montanya Gran, vegeren tres grans pilons de terra recentment somoguda y un home que per allí's passejava.

Entraren en sospitas y ho denunciaren a la guardia civil que, junt ab alguns individus del somatén y'ls dos cassadors, anaren cap al lloch indicat. Allí pogueren veure que la terra somoguda procedia de tres grans clots, un d'ells d'uns 25 palmes de fondaria.

Hi baixaren ab una escala de corda y's feren ab algunes barrinas y altres cinyas. En quan al home que per allí voltava, havia desaparegut.

Per aquí corren moltes versions per explicar l'objecte pel que's farien los clots de referencia. Los uns diuen si es cosa de

ladres, altres de moneders falsos, en fi, hi ha qui creu, y potser va més ben encaminat, que's tracta senzillament d'un timo pel procediment anomenat enterro, del que hauria sigut víctima algun infelicitat que aniria a buscar sota terra'l tresor, lo famós tresor que ha engegat a tants incauts.

Periódichs oficials

Gaceta de Madrid del dia 17 de febrer: R. D. reduint las plassas de ministros del Tribunal de Comptes.

Planch de condiciones para la subasta pública de la xarxa telefonica de Murcia.

R. O. desestimant unas reclamacions presentadas per alguns mestres.

Boletín Oficial de la provincia de Barcelona, del dia 15 de febrer:

La Delegació d'Hisenda avisa que don Edist Elisastegui ha pres possessió del càrrech de segona classe de la investigació administrativa de las contribucions, impuestos, rendas y drets del Estat.

Edicte de l'Agencia executiva de Vilanova y Geltrú, posant a subasta los bens inmuebles que s'expressan.

Avisos dels Ajuntaments de Sant Hipòlit de Voltregà, Sarrià, Montmajor, Espunyola, Collbató, Artés y Sabadell.

Inventari y balans del 31 de desembre de la Companyia anònima de tramvías y ferrocarrils econòmichs.

Mercats regionals

SEU D'URGELL.—Blat a 19 pessetas

quartera.

Sègol a 16 idem.

Monjetas a 17 idem.

Bon a 1'50 pessetas kilo; badella a 1'60 idem; moltó a 1'75 idem; porch fresch a 2'25 pessetas carniera; llançonissa a 3'00 idem; pernil a 3'50 idem; llebra, una a 4'50 pessetas; conill 1 pesseta un; perdus a 2 pessetas lo parell.

TARRAGONA.—Lo mercat estigué poch animat. Los preus dels principals articles son los següents: Vins, de Vilaseca de 15 a 20 pessetas carga; Canonja de 20 a 21 idem; Reus y Comarca a 21 idem; Priorats superiors de 30 a 33; baix priorats de 25 a 28; Montblanch y Urgell de 17 a 18 idem; vins blancs a 8 rals lo grau.

Esperits de vi.—A 81 duros los 6 cortés y 35 grams.

Refinats de 24 1/2 graus a 13 1/2 duros cortés y 35 grams refinats de 24 1/2 graus a 13 1/2 idem.

Esperits de brisa.—A 71 duros los 68 cortés y 35 grams refinats de 24 1/2 graus a 13 1/2 idem.

Tendencia baixa.

Anissats se cotisan:

De vi rectificats, 19 1/2 graus, a 60 duros 480 litres.

De vi rectificats 17 1/2 graus, a 60 duros 480 litres.

De vi corrent 19 1/2 graus, a 57 duros 480 litres.

De vi corrent 17 1/2 graus, a 47 1/2 duros 480 litres.

De brisa de 19 1/2 graus, a 56 duros 460 litres.

Olis del camp a 15 rals quartà, Urgell a 14, Arriera 13 1/2, Andalus a 13 rals.

Avellana, de 41 a 42 pessetas; negreta a 46 lo sac de 58'400 kilos.

Admetlla, Mollar de 59 a 60 pessetas los 50 kilos.

Bacallà.—Noruega, primera, 40 pessetas; Islandia, 45 y Francés 40.

Garrofas, de 23 a 24 rals.

CRÓNICA EXTRANJERA

TURQUIA.—Los cónsuls de Smirna, Scalanova y Karabannar comunican a sos governs que aumenta la inseguretat dels cristians, a causa de la immigració de musulmans cretencs. Aquestos cometen tota mena d'abusos, robant y assassinant als cristians. Las autoridades no volen ó no poden posar remey a n'aquesta situació que's fa més grave cada dia.

A Fachatidja hi ha hagut una verdadera batalla entre estudiants servits y búlgars. Aquestos, donant crits de ¡La Macedonia pertany a Bulgaria! han agredit als primers. Han resultat ferits alguns estudiants dels dos bandos y'l professor servit Vucetich. Actualment están detinguts alguns professors servits y han ingressat en las presons los estudiants búlgars que promouegren l'evallot.

SERBIA.—Lo govern de Serbia ha desistit de sos propòsits de substituir al general Granich per en Norokovitch, en lo càrrech de ministre servit a Sant Petersburg, per haver indicat lo govern de Russia que la destitució del general Granich la consideraria com una ofensa y portaria una ruptura de relacions entre Russia y Serbia.

BULGARIA.—Lo gabinet Grotz-Radoslavos deixa entreveure en molts de sos actes que la política exterior búlgara es més favorable a Austria-Hungria que no pas a Russia.

Lo ministre de Russia a Sofia, en Bathmetis, observa ab atenció aquesta corrent y treballa activament para deturarla.

FRANSA.—Coincidint ab la trista impressió de la mort del president Faure, la publicació de las notas explicativas del estat de relacions entre Inglaterra y Fransa, han causat un efecte per demés satisfactori. Sembla que ab la substitució de Mr. Comol per Mr. Cambon s'han suaviat moltes aspersiones y es d'esperar una solució favorable a tots los problemas pendents entre'ts dos Estats.

ALEMANYA.—La Gaceta de Voss, ocupante de las divergencias dins lo ministeri, de que ahir donaren compte, diu que'l ministre Hammerstein, conegut per las sevas idees ultra-proteccionistas, está posant mil dificultats a l'establiment de convenis comercials entre Alemania y la América.

AUSTRIA-HUNGRIA.—L'emperador ha conferenciat detingudament ab los ministros húngars, baró de Bauff y Lukacs. S'ha acordat fer una darrera tentativa para veure si's pot arribar a una avenencia ab los partits d'oposició. Y, en cas de fracassar, l'emperador ha indicat al baró de Bauff que'l facultava para adoptar midas extremas.

No obstant, sembla que aquest, si resultant inútil las gestions para arribar a una concordia, presentarà la seva dimissió ab caràcter d'irrevocable.

ITALIA.—D'algun temps ensà, la moneda de plata havia desaparegut totalment de Italia, vejentes lo Govern obligat a fer una emissió de bitllets d'una, dos y cinch liras fins a la suma de 110 milions.

Are, a consecuencia d'un acord acceptat per Fransa, serán retirats aquests bitllets y tornarà a circular la moneda de plata.

INGLATERRA.—La soberania de Bahrel-Ghazal no será discutida en lo curs de las conferencias que celebran Mr. Cambou y lord Salisbury.

Aquesta qüestió, prenyada de dificultats, será resolta, segons indica lo Daily Telegraph, per una comissió internacional.

EGIPTE.—Definitivament lo govern egipci accedeix a prorrogar la jurisdicció dels tribunals mixtes.

Sembla que això's deu a las activas gestions fetas per Fransa, Alemania y Russia.

VARIETATS

Penediment

Un lladregot de mala estofa va anar a confessor.

—M'acuso pare d'haver robat aixó, y alló, y lo de més enllà.

—Tórnahe, fill meu, tórnahe als seus deuenys.

—Oh! No puch. Tot m'ho he malbaratat.

Al dir aixó va veure lo penitent la tabaquera de plata que'l pare confessor havia deixat damunt l'assiento del confessional.

La tentació fou tan grossa com petit lo escripíol. Prompte passà la tabaquera a la butxaca del lladregot.

—Sols una cosa podria tornar,—continué lo penitent: una tabaquera de plata.

—Donchs tórnahe desseguida.

—Oh! pare... no sé qué dirli. ¿La vol vostè?

—Jo no. De cap manera.

—Es que jo ja l'he volguda tornar a son amo, y son amo no la vol.

—E, donchs, què vols que t'hi digui?

—N'estas ben penedit de la malifeta?

—Oh! sí, pare, sí!

—Donchs, què s'hi ha de fer? Quedat ab la tabaquera y ves en nom de Deu.

Entresalvatges

Havia arribat un missioner de l'Àfrica, molt amic d'un senyor molt rich que vivia ab sa muller, sa cunyada y una filla gran, que cridavan molt la atenció per lo molt extremadament que vestian.

Lo senyor va volguer celebrar l'arribada de son amic, oferintli un banquet sumptuós.

Las donas van creure que, en cas de tanta etiqueta, era precis anar escotadas, y van compareixe al banquet ab un escot molt extremat.

Lo senyor de la casa va coneeixel ridícul en que'l posavan las donas, y va dirli al pare missioner, son amic, alguna cosa com per excusarlas.

—Per què?—va replicar aquest,—per que van tan despulladas? Oh! No t'apuris. Ja hi estich fet jo a estar entre salvatges.

Un ullal del pianista

Paderesoski

Una de las moltes anècdotes que's contan ab motiu de la visita que'l renomnat pianista Paderesoski va fer, fa poch temps, als Estats Units, se refereix a l'extracció d'un ullal que'l feya patir terriblement.

Una rica viuda, entusiasta del artista, l'ha adquirit per una suma considerable, fentlo montar en or y portantlo penjat en la cadena del seu rellotje.

SENTENCIAS

En Hanxa, nau ó vayxell embàrcat, no en un cubell.

No portis botas vermellas ni't mosseguis las orellas.

ENDEVINALLAS

Pot portar cent sachos de palla y no portará una malla.

..

Com més prima més por fa.

Las solucions demà

GEROGLÍFICH

A Terra

La solució demà

LOGOGRÍFICH NUMERICH

1	2	3	4	5	6	7	8	9	Riu de Catalunya
3	5	9	6	7	8	2			Cap.
9	8	7	8	1	3				A Filipinas.
8	5	6	1	2	8				En lo cap.
5	6	7	8	5					Verb.
7	8	2							Animal.
7	8	2							Animal.
5	6								Nota musical.
3									Vocal.

PATIOS.

La solució demà

XARADA

Ma primera tots los dià grandissim servey nos fa; prima dos es una roba que aquí se sap fabricar; y a tres prima lo meu TOT si miren no hi faltará.

Poca Son.

La solució demà

TERS SIL-LABICH

Substituir los punts per lletres que digan horizontal y verticalment: primera, prenda de vestir; segona, especie de serp; y tercera, esperit maligne.

La solució demà

Soluciones a las endevinallas d'ahir

LO SÓ DE LA CAMPANA.

LA FOSCA.

A la mudansa

BRAS A
BRESSA
BRIS A
BROSSA
BRES A

Al geroqlíflch comprimit

VISCA CATALUNYA.

A la xarada rápida

CAMISA.

Espectacles

Teatre Català. Roma. — Avuy diluns barba don Jaime Virgili: Las oras del dia y a cà la sonàmbula. — A dos quarts de nona. — Demà, funció a càrrech de la Comissió de l'ine del carrer del Hospital.

Tivoli. Aquesta nit: La viejecita. — A las te de la feldra. — Entrada general 2 rals. — Demà funció de Moda; per primera vegada Cuadros disolventes.

Teatre de Novetats. Companyia dramàtica italiana de la d'abona y l' de moda. Lo drama en tres actes de Sudermann Magda y la pusa Tragedia y Música. — A dos quarts de nona. — Continúa ab el Fabon.

Eldorado. Teatre de Catalunya. — Avuy diluns: Botina. — La revelació. — La festa de San Antón. — Lo gran exit continuat y Toros del Sallit.

Granvia. Avuy diluns: Agua, azucarillos y aguardiente. — La praviata. — Gitanes y cabecudos. — La marcha de Cádiz.

Quatre Gats. Futzinelis tots los diluns dimecres y divendres nit. De jous y diumenges tarde.

ACABA DE SORTIR RICOLF Llegenda pirenenca per Mamel Urgellés Depares 10 rals tomo, en las principals librerias

Malalties orinarias

Se curan ab los Conits Napolitans. Capa, 2 pessetas. També s'hi troban Polvos per las llagas, sense mal olor. Capa 1'50 pta.

BRIANS. Se curan ab l'incis rop antierpètic de Lawrich. 3 pessetas. Farmacia Plana del Padró, cantonada carrer Botella.

Imprempta «LA VEU DE CATALUNYA» Santa Mònica, 2.

Los vòmits, cor agre, cremors, inapetencia, deixadesa, saliveras, bilis, dolors de ventrell, cintura y espatlla, etcetra, desapareixen al dia següent d'usar lo

ESTOMAGO ARTIFICIAL

ó polvos del Doctor Kuntz conforme ho diuen a milenars de personas curadas ó aliviadas a la primera presa.

Capa. 750 ptes. Mitja capa. 4 ptes. RAMBLA DE LAS FLORES, 4, Y EN TOTES LAS FARMACIAS

SERVEYS DE LA COMPANYIA TRASATLÁNTICA DE BARCELONA

LÍNEA DE LAS ANTILLAS NOVA YORK Y VERACRUZ

Combinació a ports americans del Atlántic y N. y S. del Pacífich

Cada mes surten de Barcelona y de Cádiz, vapors para Las Palmas, Puerto-Rico, Habana, Progreso y Veracruz y además ab trabbord para l'Islands de Puerto-Rico, Cuba y Estals-Units.—La carga s'admet fins a dos dià a Pans de la sortida.

Línea de Filipinas.—Cada mes surten de Barcelona vapors para Port-Said, Adén, Colombo, Singapore y Manila.—La carga s'admet fins a la vigília de la sortida.

Línea de Fernando Poo.—Cada mes surten de Barcelona y de Cádiz vapors para Las Palmas, ports de costa O. de Africa y golf de Guinea.

Servy de Tànger.—Lo vapor «Joaquín del Piñazo» surt de Cádiz los diluns, dimecres y divendres, para Tànger, Algeiras y Gibraltar, retornant a Cádiz los dià, dijous y dissabtes.

Para més informes en Barcelona, Ripoll y Comp., Pla de Palaciu, cantó al carrer de la Marquessa.

VAPORS TRASATLANTICHS de Pinillos, Izquierdo y C.

Sortidas fixas para las Antillas, Mejich y Estats-Units

Para Puerto-Rico, Habana, Cienfuegos y Veracruz

Sortira a la segona quinzana de febrer lo vapor

CATALINA

Admet carga y passatgers pels ports citats y Guantánaro y ab trabbord a Veracruz, donantse coneixement directe, para Tuxpas, Frontera, Campeche, Progreso y Coahuila Occional.

La carga se reb en lo tinglado de la Companyia (moll nou).

Consiguatari Romul Bosch y Alsina. Plassa d'Antoni Lopez, 15, principal.

Vapors de Tintoré y C.ª PERA LIVERPOOL

Sortirá'l divendres, 17 del corrent, lo vapor espanyol

TINTORÉ

son capitá don Jeroni Villa, admetent carga y passatgers. Se despacha en el Pasadjo del Comerç, 1 y 3, pral.

Agents d'Aduanas: senyors Vda. de Orilla, Carl, Genta y Domenech, carrer del Parque, núm. 3, baixos.

Gran Farmacia Homeopática Especial.—Grau-Ala.—Unión, 8

HOMEOPATIA

En aquesta casa, montada com las més acreditadas del estranger, s'hi troba tot lo que se relati a la Homeopatia. Botiquins de tota's les Homeopaties. Obres d'Homeopatia.—Servici català.

CURA LO VENTRELL

La perla antigastrálgica del Dr. Delgado

Remey radical contra las malalties del ventrell, ja sia dolor, coragre, vòmits després de menjar, diàgnosa, debilitat del ventrell, mal gust de boca, disenteria, y en general totas aquelles malalties que ne indican diàgnosis, sean ó no dolorosas. — Diposit Central a Sevilla: Farmacia «El Globo», Tetuan, 20. — A BARCELONA: Farmacia de la «Estrella», Fernando VII, 7 de «El Globo», Plassa Real; de Borrell germans; Doctor Andreu, y J. Urzich y C.ª

Doctor Andreu, y J. Urzich y C.ª

Doctor Andreu, y J. Urzich y C.ª

Doctor Andreu, y J. Urzich y C.ª

Doctor Andreu, y J. Urzich y C.ª

Doctor Andreu, y J. Urzich y C.ª